

همه چیز درباره آنفلوآنزای خوکی / پیش بینی مرگ ۱۰۵ تا ۲۴۵ هزار ایرانی

پاییز امسال از لحاظ آنفلوآنزای خوکی بسیار هولناک خواهد بود. حداقل دو سال گرفتار آنفلوآنزای خوکی خواهیم بود که طی آن، موج‌های مختلف بیماری بروز می‌کند و هر موج ۶ تا ۸ هفته طول می‌کشد... دستان خود را مرتب بشویید، مانند الزام شستن مداوم دست‌ها توسط یک جراح.

- ۱- تعریف و انواع
- ۲- خاستگاه و تاریخچه
- ۳- ویژگی‌ها
- ۴- علائم و نشانه‌ها
- ۵- راههای انتقال و شیوع
- ۶- راههای تشخیص
- ۷- راههای پیشگیری
- ۸- راههای درمان
- ۹- وضعیت کودکان
- ۱۰- مبتلایان در جهان
- ۱۱- شیوع و مبتلایان در ایران به همراه آمار مرگ و میر
- ۱۲- اقدامات ملی و بین‌المللی برای مقابله با آنفلوآنزای خوکی
- ۱۳- اقدامات ایران برای مقابله با آنفلوآنزای خوکی

بر اساس گزارش نهادهای ملی و بین‌المللی در زمینه بهداشت و سلامت، سالانه افراد بسیار زیادی بر اثر انواع بیماری‌ها جان خود را از دست می‌دهند که در این میان بیماری‌های قلبی و گوارشی و حوادث مختلف در صدر آن قرار دارند. بیماری‌هایی نیز وجود دارند که علی‌رغم مسری بودن، به علت اینکه برای جان انسانها کمتر خطرناک هستند به همان نسبت کمتر در معرض توجه جدی قرار داشته‌اند که بیماری آنفلوآنزا یکی از آنهاست.

اما در مورد انواع خاصی از آنفلوآنزاهای مانند نوع خوکی که اخیراً به اندازه گستره حیات، گسترش یافته است اوضاع متفاوت است. میکروب‌ها و ویروس‌ها بیماری‌زا در انسان به علت تغییرات و جهش‌های ژنتیکی در طول زمان در مقابل داروهای موجود مقاوم شده و حتی ممکن است یک بیماری جدید ایجاد شود. برخی از بیماری‌ها بین انسان و حیوان مشترک هستند و از هر کدام به طرف مقابل سرایت می‌کنند؛ این‌گونه بیماری‌ها به علت مسری بودن و در تماس بودن انسان و حیوان به مراتب خطرناک‌تر هستند.

متأسفانه بیماری آنفلوآنزا از نوع خوکی دارای تمام شاخصه‌های یک بیماری مسری و خطرناک است که علی‌رغم تلاش‌های مجدانه مقنن پزشکی هنوز داروی موثری برای پیشگیری یا درمان قطعی آن وجود ندارد. (البته این موضوع صرفاً به آنفلوآنزای خوکی مربوط نیست بلکه در مورد تمام انواع آنفلوآنزاهای صدق می‌کند) بنابراین آنفلوآنزا از

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

حالت یک بیماری معمولی با درجه خطر پایین به یک بیماری کشنده و عالمگیر تبدیل شده و نگرانی جدی تمامی مردم، دولتها و نهادهای ملی و بین المللی در زمینه بهداشت و سلامت را موجب شده است و در ماههای اخیر به یک بحران جهانی تبدیل شده است.

بنابراین بررسی خاستگاه، انواع، علائم، روشهای پیشگیری و درمان، جنبه های سرایت و آمار مرگ و میر مربوط به آن در ایران و جهان بسیار حایز اهمیت است که به آن می پردازیم .

۱- تعریف و انواع

آنفلوآنزای خوکی (Swine flu) یک بیماری تنفسی خوکها است که توسط ویروس آنفلوآنزای نوع $H1N1$ ایجاد می شود. این نوع آنفلوآنزا معمولاً در خوکها بروز می کند . ویروسهای آنفلوآنزای خوکی حد بالایی از آلودگی و بیماری را سبب می شوند البته آمار مرگ و میر ناشی از آن در میان خوک ها معمولاً کم است و کشندگی زیادی ندارد . آنفلوآنزای خوکی معمولاً به انسان منتقل نمی شود، هرچند گاهی در موارد نادر این ویروس به انسان، به خصوص افرادی که با خوک ها در تماس نزدیک بودند سرایت می کرد . موارد نادری از انتقال این ویروس از انسان به انسان نیز ثبت شده بود.

ویروسهای آنفلوآنزای خوکی میزبان اصلی شان خوک است اما می توانند مرغ ها و حتی انسانها را آلوده کنند. ویروسهای آنفلوآنزای خوکی دائماً تغییر شکل می دهند. البته خوکها به وسیله آنفلوآنزای مرغی هم می توانند آلوده شوند گرچه به اندازه نوع خوکی در این حیوانات مهاجم نیست . ویروسهای آنفلوآنزا وقتی از خوک آلوده خوک دیگری را آلوده می کند می تواند تغییر شکل داده و نوع رفتارشان نیز تغییر می کند ، ویروسها می توانند دوباره جور شوند (یعنی ژن ها را با هم عوض می کنند) و توانایی ویروس ها و همچنین میزبانی خوک برای هر سه نوع آنفلوآنزای خوکی مرغی و انسانی این خطر را ایجاد می کند که ویروسهای جدید که مخلوط انواع خوک ، انسان و نوع ویروسهای آنفلوآنزای مرغی می باشند پدیدار بشوند. با تغییرات در طی سالها انواع متفاوت ویروسهای آنفلوآنزای خوک پدیدار شده اند.

اما چه چیزی ویروس کنونی را تبدیل به ویروسی خطرناک کرده است؟ ویروس خوکی نیز مانند تمام ویروس های دیگر خود را تغییر می دهد. اگر خوک های مبتلا به آنفلوآنزای خوکی همزمان به آنفلوآنزای انسانی یا پرندگان نیز مبتلا باشند، این ویروس ها می توانند در بدن حیوان ژن های خود را تعویض کنند. بدین ترتیب نوعی جدید از ویروس به وجود می آید که هم ژن های انسان و هم ژن های حیوان را در خود دارد. این همان اتفاقی است که ظاهراً در مورد ویروس کنونی افتاده است. گونه های $A H1N1$ ویروس آنفلوآنزا برای نخستین بار در سال ۱۹۳۰ میلادی قرنطینه شدند .

۲- خاستگاه و تاریخچه

نخستین ساعات روز شنبه (۵ اردیبهشت) بود که واژه “آنفلوآنزای خوکی” به رسانه ها راه پیدا کرد، واژه ای که در روزهای اخیر تبدیل به سرخط اصلی اخبار شده است. ابتلا به آنفلوآنزای خوکی در روزهای گذشته، برای نخستین بار

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

در مکزیک مشاهده شد و پس از آن نیز در ایالت های جنوبی ایالات متحده، مواردی مشابه گزارش شد. تعداد کشته شدگان و مبتلایان این بیماری در مکزیک در فاصله کوتاهی به هزاران نفر رسید و بانک جهانی برای مقابله با این بیماری، ۲۲۵ میلیون دلار در اختیار دولت مکزیک قرار داد.

اولین بار در جهان، بیماری آنفلوآنزای خوکی در سال ۱۹۱۸ و ۱۹۱۹ گزارش شد که دنیا درگیر جنگ جهانی اول بود. موارد مشکوک در ابتدا در اسپانیا دیده شدند، اما سپس آمریکا نیز به ویروس این بیماری آلوده شد و در نتیجه ۵۰۰ نفر قربانی آن شدند.

احتمالاً بهترین نمونه کشف شده از آنفلوآنزای خوکی یک اپیدمی آنفلوآنزای خوکی در میان سربازها در سنگر دیکس نیوجرسی در سال ۱۹۷۶ میلادی است. برای تایید این بیماری در آن سال ۴ نمونه عکس سینه با استفاده از اشعه ایکس وجود دارد که ابتلا به سینه پهلو را در حداقل ۴ سرباز تایید می کند و یک مورد مرگ نیز در آن زمان ثبت شده است. طبق مدارک همه این بیماران سابقاً سالم بوده اند. ویروس بیماری در یک محیط کارآموزی باعث آلودگی یک سرباز گشته بود و به نظر می رسد با پخش مجدد در بین سربازان انتشار یافته و پس از یک ماه بیماری ناپدید گشت.

منبع ویروس، زمان دقیق بروز آن در سربازها ی مستقر در سنگر دیکس و علت انتشار محدود آن و همچنین ناپدید شدن بیماری همچنان ناشناس مانده است. آنفلوآنزای سنگر دیکس به دلیل وجود یک ویروس جانوری در جمعیت انسانی متراکم در داخل سنگرها انتشار یافته و ممکن است تماس کامل با حیوانات آلوده در مکان شلوغ سنگر در فصل زمستان پیش آمده باشد. عامل ویروس مسبب این بیماری در سنگر دیکس آنفلوآنزای خوکی (H₁N₁) (نامیده شده بود).

یک بروز آلودگی آنفلوآنزای خوک در خوک ها در ویسکانسین در ۱۹۸۸ میلادی مشاهده شد که منجر به چندین آلودگی انسانها شد، اگرچه این حالت منتج به اپیدمی آنفلوآنزای خوکی نشد.

در سپتامبر ۱۹۸۸، نیز یک زن حامله ۳۲ ساله به دلیل سینه پهلو بستری شده بود و پس از ۸ روز مرد؛ یک ویروس آنفلوآنزای خوکی کشف شده بود. در شرح حال او شروع بیماری از چهار روز پیش ذکر شده بود، بیمار به یک نمایشگاه فستیوال خوک در شهر خود رفته بود و با خوک ها تماس نزدیک داشت.

در گذشته، (CDC) گزارشاتی از احتمال آلودگی انسان به ویروس آنفلوآنزا خوک را طی دو سال دریافت کرد اما از دسامبر ۲۰۰۵، تا فوریه ۲۰۰۹، ۱۲ مورد آلودگی انسان به نوع مهاجم به انسان آنفلوآنزا آنفلوآنزای خوکی با گزارش شد.

دکتر پیترو کوان، استاد همه گیر شناسی و بهداشت عمومی در کالج دام پزشکی دانشگاه ایالتی کارولینای شمالی معتقد است H₁N₁ " که به نام آنفلوآنزای اسپانیایی نیز شناخته می شود، به خاطر شیوع یک ویروس متفاوت که در سال ۱۹۱۸ پدیدار شد و باعث از بین رفتن تعداد قابل توجهی از خوک ها و انسان ها گردید، در آغاز " آنفلوآنزای خوکی " نامیده شد.

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

احتمال داده می شود که منشاء ویروس H1N1 سال ۱۹۱۸ یک پرندۀ وحشی بوده باشد ولی منشاء قطعی آن ناشناخته مانده است. " آنفلوآنزای اسپانیایی تا ۵۰ میلیون نفر را در سراسر جهان به هلاکت رساند، که نزدیک به نیمی از آنها جوانان بالغ و سالم بودند .

۳- ویژگی ها

خوکها ممکن است به صورت همزمان با چند نوع ویروس متعلق به این زنجیره شامل انواع انسانی و نوع پرندگان آلوده شوند. این حضور همزمان چند نوع ویروس امکان تبادل قطعات ژنی بین ویروس ها را فراهم می کند و منجر به پیدایش نوع جدیدی از ویروس می گردد. خطر اصلی این ویروس نو پدید، آشنا نبودن سیستم ایمنی بدن موجود زنده با عامل بیماریزاست که میتواند عوارض وخیمی ایجاد کند. این عوارض از یک سو عبارت است از گسترش سریع و بی رویه بیماری و از سوی دیگر شدت بیماریزایی و مرگ و میر وسیع آن است.

ابتلای انسان به آنفلوآنزای خوکی معمولاً به صورت تک گیر ونحوه انتقال آن تصادفی واز حیوان به انسان می باشد، اما افزون بر مشاهدات آزمایشگاهی، شواهد تاریخی که از شیوع گسترده و دنیاگیر بیماری در سال ۱۹۱۸ و پس از آن دردهه ۷۰ میلادی وجود دارد نشانگر احتمال قوی انتقال بیماری از انسان به انسان است .

از آنجا که علائم بیماری و الگوی ابتلا فصلی آن به سایر عفونت های حاد تنفسی شباهت بسیار دارد، به جز در مواردی نظیر مورد اخیر که تبدیل به خطری بالقوه از منظر بهداشت عمومی می شود، ناشناخته باقی می ماند. علائم بیماری به طور معمول، سردرد، سرفه، سرگیجه، تهوع واستفراغ می باشد.

ویروس آنفلوآنزای خوکی در برابر حرارت ناپایدار است و در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد از بین می رود. این موضوع به خوبی نشان می دهد که چنانچه تهیه و فرآوری مواد غذایی تهیه شده از گوشت خوک مطابق راهنمای عمل استاندارد و جهانی آن باشد، موجب انتقال بیماری نخواهد بود و سرایت بیماری در همه حال از طریق قطرات تنفسی است.

خطر همه گیری جهانی تنها در صورتی شدت می یابد که جهش قطعات ژنی ویروسها منجر به توانایی ویروس در انتقال بلاواسطه انسانی در ارتباطات روزمره معمولی شود، و اگر چنین شود پیش بینی آینده سلامتی و بهداشت در جهان سخت یا دقیقتر بگوییم ناگوار خواهد بود .

البته در ترسیم چنین آینده ای مسلماً عوامل باز دارنده بسیاری نقش دارند. ویروس هایی که سبب بیماری در مناطقی از مکزیک و ایالات متحده شده اند، از نظر ژنتیکی پیدایش متشابهی دارند. این گونه حیوانی ویروس H1N1 است و توان بالقوه همه گیر شدن را در خود دارد، زیرا به انسان ها سرایت می کند.

۴- علائم و نشانه ها

نشانه های قابل انتظار آنفلوآنزای خوکی در انسان ها مانند نشانه های آنفلوآنزای فصلی انسان است. حمله ناگهانی تب، بی حالی، در خود فرورفتن، بی اشتها و سرفه کردن . همچنین تعدادی از افراد آلوده با آنفلوآنزای خوکی

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

دچار سردرد، سرماخوردگی، گلودرد، کوفتگی و درد مفاصل، عطسه، ناراحتی تنفسی، سرخ شدن یا التهاب و آبریزش از بینی می گردند. در مواردی نیز تهوع، و استفراغ و اسهال نیز گزارش شده است.

۵- راههای انتقال و شیوع

آنفلوآنزای خوکی از دهان و بینی منتقل می شود و یک بیماری مجاری تنفسی است با این وجود دانشمندان هنوز نمی دانند که گونه تازه H1N1 که در مکزیک پیدا شد، چگونه به انسان انتقال یافت.

ویروس های آنفلوآنزا خوکی می تواند به طور مستقیم از خوک ها به انسانها سرایت کند. آلودگی انسان با ویروس های آنفلوآنزای خوک ها در هنگامی که انسانها در کنار خوکها قرار می گیرند اتفاق می افتد از قبیل کار در انبارهای خوکها و در کشتارگاه دام ها و یا مراکز نگهداری و پرورش خوک ها.

همچنین انتقال انسان به انسان آنفلوآنزای خوک می تواند اتفاق بیفتد. این به همان طریق آنفلوآنزای فصلی انسان ها اتفاق می افتد و انتقال انسان به انسان اساساً رو در رو و به وسیله سرفه کردن یا عطسه انسانها ی آلوده با ویروس آنفلوآنزا اتفاق می افتد. مردم با دست زدن به چیزهایی که با ویروس های آنفلوآنزا خوکی آلوده است و سپس دست زدن به دهانشان ممکن است آلوده بشوند.

محققان هنوز اطلاعات کاملی را از نحوه انتقال ویروس آنفلوآنزای خوکی به دست نیاورده اند. سازمان بهداشت جهانی به تازگی برآورد خود مبنی بر سهولت انتقال این ویروس میان انسان ها منتشر کرده است. اگر با کسی در تماس هستید که سرماخوردگی دارد، با او دست ندهید و روبوسی نکنید. ویروس آنفلوآنزا در اماکن عمومی وجود دارد و تماس با سطوحی مانند دستگیره اتوبوس و صفحه کلید کامپیوتر به راحتی شما را آلوده می کند. اگر دستان خود را به دستگیره در یا اتوبوس زده اید، آن را به دهان و بینی خود نزنید.

دانشمندان هنوز نمی دانند که ویروس این بیماری در صورت تماس زیاد و طولانی مدت از بیمار به افراد سالم انتقال می یابد یا اینکه حتی کوچکترین تماس می تواند باعث انتقال ویروس شود. ویروسهای آنفلوآنزا می توانند تا چندین ساعت روی سطوح باقی بمانند و از دست و صورت بیماران منتقل شوند. طریقه شیوع این بیماری به هر صورت که باشد نتیجه این است که در حال حاضر بسیاری از کشورهای دنیا را در بر گرفته و انتظار می رود تمامی کشورها را در بر بگیرد.

فراگیری گسترده این ویروس در سطح جهانی نیز از خطرهای دیگری است که در مورد آن هشدار داده شده و سازمان بهداشت جهانی وارد شدن آن به مرحله شش یا شیوع جهانی را تایید کرده است.

ویروس یادشده می تواند از راه مسافران به دیگر کشورها نیز منتقل شود. مارگارت چان، رئیس سازمان بهداشت جهانی گفته بود که مشاهده بیماری خود می تواند خطر بالقوه ای برای انتشار جهانی آن باشد. این احتمال قوی است که بسیاری از مردم در برابر نوع جدید ویروس ایمن نباشند.

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

بر اساس اعلام مرکز پیشگیری از بیماری های واگیر ایالات متحده، آنفلوآنزای خوکی از راه مواد غذایی منتقل نمی شود.

۶- راههای تشخیص

برای تشخیص دادن آنفلوآنزای خوکی یک آلودگی، عموماً نمونه تنفسی احتیاج است نمونه ها در ۴ تا ۵ روز اول بیماری باید جمع گردد) یک شخص وقتی آلوده است ویروس را به احتمال زیاد به اطراف پراکنده می کند. (با این وجود، تعدادی از اشخاص آلوده، مخصوصاً بچه‌ها، ویروس را برای ۱۰ روز و یا بیشتر ممکن است انتقال دهند.

۷- راههای پیشگیری

ویروس‌های H₁N₁ آنفلوآنزای خوک بسیار متفاوت با ویروس‌های H₁N₁ انسان است، بنابراین، واکسن‌های مورد استفاده برای آنفلوآنزای فصلی انسان برای جلوگیری از ابتلا به ویروس‌های H₁N₁ آنفلوآنزای خوکی نه در بدن خوک و نه در بدن انسان ایمنی ایجاد نمی کند. بنابراین تا زمان تهیه و تکسین این نوع آنفلوآنزا صرفاً می توان به توصیه های پزشکی و سازمانهای بهداشتی عمل کرد.

پزشکان در پاسخ به این سوال که هر فرد چطور می‌تواند از خود و خانواده‌اش در برابر این بیماری مراقبت کند، اظهار می‌دارند: در حال حاضر باید احتیاط‌های معمول برای آنفلوآنزا را انجام داد که شامل پوشاندن جلوی دهان و بینی به هنگام عطسه و سرفه کردن با یک دستمال کاغذی که باید پس از مصرف حتماً دور انداخته شود و مخصوصاً از عطسه کردن در کف دست باید خودداری شود. دست‌هایتان را باید مرتب بشوئید و در صورت نبودن آب و صابون از ژل پاک کننده استفاده شود. اگر هم بیمار شده‌اید در خانه بمانید.

همان طور که هوشیاری در برابر آلودگی برای پیشگیری از ابتلای شما و خانواده تان به بیماری ضروری است، در صورتی که خود مشکوک به ابتلا به آنفلوآنزا هستید، حتماً هنگام عطسه و سرفه جلوی دهان و بینی خود را بگیرید. اگر دستمال به همراه ندارید، هنگام عطسه یا سرفه قسمت داخلی آرنج خود را در برابر دهان و بینی بگیرید تا دستانتان آلوده نشوند. احتیاط‌های معمول را به کار بندید. آنفلوآنزای خوکی مانند هر نوع سرماخوردگی دیگر از راه تماس سرفه و عطسه منتقل می‌شود. دست‌های خود را به طور مرتب بشوئید. اگر آب و صابون در دسترس نیست، می‌توانید از ژل‌های تمیزکننده دست استفاده کنید.

در مورد استفاده از ماسک برای پیشگیری از ابتلا و جلوگیری از شیوع این بیماری مرکز کنترل و پیشگیری امراض آمریکا معتقد است شواهد علمی کافی وجود ندارد که تایید کند که ماسک واقعا در خارج از تاسیسات مراقبت‌های بهداشتی کاربرد دارد.

در این قسمت نیز چند توصیه جدی به همراه موارد عملی برای جلوگیری از بیماری خطرناک آنفلوآنزای خوکی آمده است:

- ۱- دستهای خود را مرتباً بشویید؛ زرات و قطرات کوچک ناشی از سرفه و عطسه بیماری را منتقل می کنند. این زرات به دستهای ما منتقل می شوند و بعد هر چیزی را که ما لمس کنیم آلوده کننده می شود.
- راه صحیح دست شستن: به غیر از پشت و روی دستها و انگشتان، زیر ناخنها، بین انگشتان و دور مچها را به مدت کافی با آب گرم یا داغ کف مالی کنید و بعد فوب بشویید. دستهای خود را نه تنها قبل از غذا خوردن و بعد از دستشویی رفتن بلکه بعد از استفاده کردن از حوله یا پوشاندن دهان بعد از سرفه یا عطسه بشویید. درست است تعداد دفعات خیلی زیاد می شود درست مثل تعداد دفعاتی که اگر شما در اورژانس یا اتاق عمل مشغول به کار می بودید این کار را انجام می دارید.
- ۲- وقتی عطسه یا سرفه می کنید دهان خود را بپوشانید: اگر دستمال ندارید از شانه یا گودی آرنج خود استفاده کنید. اگر این زرات به لباس یا یقه شما منتقل شوند خیلی بهتر است از اینکه در هوا و بین افراد دیگر انتشار یابند. بعد دستهای خود را بشویید. در ضمن اجسام صاف مثل سکه بیشتر از اجسام زیر و منفردار مثل کاغذ و ویروس را منتقل می کنند.
- ۳- در خانه بمانید: اگر بیمار هستید در خانه بمانید و همیشه دستهای خود را بشویید تا دیگران را آلوده نکنید.
- ۴- صورت خود را لمس نکنید: دستهای خود را از غشاهای مخاطی (پشم- دهان - بینی) دور نگه دارید چون ویروس از این راه ها وارد بدن می شود.
- ۵- از افراد بیمار دوری کنید.

۶- توصیه های سازمان جهانی بهداشت در صورت ابتلا به بیماری: در خانه بمانید، استراحت بسیار، مصرف مایعات فراوان، پوشاندن دهان و بینی خصوصاً هنگام سرفه و عطسه، شستشوی

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

مرتب دستها با آب و صابون، آگاه کردن افراد خانواده و حامیل از بیماری خود، مراجعه به پزشک در صورت شدت گرفتن علائم؛ نظیر تنگی نفس، ضعف و فستگی شدید، سردرد و سرگیجه شدید، استفراغ و تهوع غیر قابل کنترل.

۸- راههای درمان

واکسن‌های مختلفی در دسترس است که خوک‌ها را در مقابل آنفلوآنزای خوکی ایمن می‌کند. اما در حال حاضر هیچ واکسنی که بتواند برای انسانها در مقابل آنفلوآنزای خوکی ایمنی ایجاد کند در دسترس نیست. واکسن آنفلوآنزای فصلی ممکن است بر ضد $H2N3$ خوکی کمک کننده باشد ولی مطمئناً به ایمنی و پیشگیری از آنفلوآنزای خوکی نوع $H1N1$ کمک نخواهد کرد.

چهار دارو ضد ویروس متفاوت وجود دارد که برای استفاده در ایالات متحده برای معالجه آنفلوآنزا پروانه‌دار هستند: آمانتادین، *amantadine, rimantadine, oseltamivir and zanamivir*. ویروس‌ها به این چهار دارو حساس بوده اند می‌شد از هر چهار دارو استفاده کرد، اما ویروس‌های آنفلوآنزای خوکی که جدیداً از انسانها جدا کردند به آمانتادین و ریمانتادین مقاوم هستند. حالا اداره سلامت ایالات متحده، CDC استفاده از "oseltamivir" و "zanamivir" را برای معالجه و یا پیشگیری از آنفلوآنزای خوکی پیشنهاد می‌کند. بر اساس اعلام "CDC"، دو داروی "Tamiflu" و "Relenza" که داروهای رایج برای مقابله با آنفلوآنزا هستند، برای مقابله با تمام گونه‌های کنونی آنفلوآنزای خوکی نیز مؤثرند.

داروهایی که در سال‌های گذشته برای درمان انواع قوی آنفلوآنزا تولید شده اند، توانایی خوبی برای کمک به مبتلایان به آنفلوآنزای خوکی دارند. در حقیقت همه گیری جهانی بیماری‌هایی مانند آنفلوآنزای مرغی و سارس در سال‌های گذشته آمادگی مراجع درمانی را برای مقابله با همه گیری‌های جدید افزایش داده است.

این در حالی است که برخی از پزشکان معتقدند که استفاده زیاد از داروهای ضد ویروسی می‌تواند میکروبه‌ها را به این داروها مقاوم کند.

مقامات سازمان جهانی بهداشت در این زمینه گفته اند که ۴ تا ۶ ماه طول می‌کشد تا اولین واکسن برای مبارزه با این ویروس عرضه شود.

دکتر ریچارد بسر، جانشین مدیر مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها در جلسه توجیهی کاخ سفید در ۲۶ آوریل گفت: "هرگاه ما شاهد ظهور یک گونه تازه آنفلوآنزا هستیم، کار خود را در صورت نیاز با تولید یک واکسن شروع می‌کنیم. ما ذخیره‌هایی از دانه‌ها ایجاد کرده ایم، ویروس را شناسایی کرده ایم و گفتگوها در حال انجام هستند، پس به این ترتیب اگر تصمیم گرفته شود که باید واکسنی تولید شود، ما می‌توانیم برای دستیابی به این هدف سریعاً اقدام کنیم."

۹- وضعیت کودکان

بیماری آنفلوآنزای خوکی در میان تمامی سنین شایع است. به علت ضعیف بودن سیستم ایمنی بدن کودکان و برخی از بیماران دارای سابقه بیماری های حاد، میزان خطرناک بودن هر نوع بیماری در این دسته از افراد بسیار بیشتر پیش بینی می شود.

البته لازم به ذکر است که هیچ گونه شواهدی مبنی بر اینکه آنفلوآنزای خوکی در کودکان کشنده تر از سایر سنین باشد، وجود ندارد اما طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی میزان شیوع این بیماری طبق آمار کشورهای کانادا، شیلی، ژاپن، انگلیس و آمریکا در میان افراد نوجوان بین ۱۲ تا ۱۷ سال بسیار بیشتر است.

مراقبت هایی از قبیل مراجعه سریع به پزشک در صورت مشاهده اولین علائم آنفلوآنزای خوکی و بالا رفتن دمای بدن کودکان به بالاتر از ۳۸ درجه سانتیگراد برای آنها اکیدا توصیه شده تا میزان ریسک این بیماری برای این سنین پایین بیاید.

همچنین اگر کودکی به آنفلوآنزا مبتلا شد باید در منزل بماند و مراقبتهایی همانند برخورد با سایر آنفلوآنزاهای وی صورت گیرد. باید مقدار زیادی مایعات بنوشند و در استراحت کامل به سر ببرند. با دستور پزشک داروهایی نیز باید مصرف کنند. البته مصرف آنتی بیوتیک برای کودکان تنها در صورتی موثر خواهد بود که فقط ۴۸ ساعت از شروع علائم اولیه بیماری گذشته باشد. از آنجایی که آنتی بیوتیکها دارای عوارض جانبی نیز هستند فقط در صورت تجویز پزشک باید به کودکان داده شود.

۱۰- مبتلایان در جهان

بیماری آنفلوآنزای خوکی طی مدت بسیار کوتاهی و فقط در فاصله چند ماه تمام قاره ها را به تسخیر خود در آورد. مرجع رسمی اعلام آمار مبتلایان و مرگ و میرهای آنفلوآنزای خوکی سازمان بهداشت جهانی است که به طور مرتب آمارها و گزارشات خود را روزآمد می کند. با دقت نمی توان گفت که میزان مرگ و میر و مبتلایان به این بیماری چقدر است زیرا هر دقیقه دامنه آن گسترش می یابد.

در حال حاضر بعد از مکزیکو سیتی ملبورن به "پایتخت آنفلوآنزای خوکی جهان" بدل شده است.

روزنامه "استرالین" نوشت بیماری آنفلوآنزای خوکی در طول سه هفته گذشته در این منطقه هزار برابر افزایش یافته است، بیش از همه مدارس در منطقه ملبورن را مبتلا کرده است و منطقه ویکتوریا را به بدترین نقطه جهان از لحاظ ابتلا به بیماری به ازای سرانه جمعیت بدل کرده است.

شایان ذکر است این آمارها مربوط به روزهای پیش است و تعداد آن تقریبا هر ثانیه افزایش پیدا می کند. معاون دبیرکل سازمان بهداشت جهانی اعلام کرد در صورت شیوع بیماری آنفلوآنزای خوکی یک سوم جمعیت جهان به این بیماری مبتلا می شوند.

پزشکان معتقدند که با در نظر گرفتن شیوع بیماری های دیگر در گذشته به طور منطقی می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که در صورت شیوع این بیماری یک سوم مردم جهان مبتلا خواهند شد. در این شرایط حتی اگر بیماری

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

بسیار شدید هم نباشد تعداد زیادی از افراد به آن مبتلا می شوند و حتی آمار مرگ و میر نیز بسیار بالا می رود.

شیوع گونه تازه آنفلوآنزا که در ۲۲ مارس در منطقه شمال مرکزی مکزیک آغاز شد و تا این تاریخ در سراسر جهان گسترش یافته است، سازمان بهداشت جهانی را وادار کرد تا این رویداد را یک وضعیت اضطراری برای بهداشت عمومی در سطح جهانی اعلام کند. تا کنون مرگ بیش از هزار مبتلا به این بیماری منتشر شده است.

۱۱- شیوع و مبتلایان در ایران به همراه آمار مرگ و میر

نخستین مورد ابتلا به آنفلوآنزای خوکی در ایران، در اواخر خردادماه تأیید شد. بیمار نوجوانی بود ایرانی تبار و مقیم آمریکا که اواخر خردادماه به همراه خانواده اش وارد تهران شد. او به هنگام ورود به کشور مورد معاینه و آزمایش قرار گرفت. پس از انجام آزمایش آلودگی این نوجوان ۱۶ ساله به ویروس H1N1 قطعی و پس از آن درمان آغاز شد.

اما فقط چند هفته بعد وزیر بهداشت و درمان از ۲۳ نفر مبتلا به آنفلوآنزای خوکی در ایران خبر داد ولی هنوز هیچ آماري در مورد مرگ بر اثر این بیماری در کشور گزارش نشده است. تا پایان هفته گذشته، تعداد ۶۱ مبتلا به این بیماری شناسایی شده اند.

بنابر گفته مقامات بهداشتی در ایران تمام مبتلایان به این بیماری غیر از یک نفر همگی سابقه سفر به خارج از کشور داشته اند و این بیماری را با خود به ایران آورده اند.

در این زمینه دکتر گویا درسمینار آنفلوآنزای خوکی که در انستیتو پاستور ایران برگزار شد، با اشاره به ورود آنفلوآنزای خوکی به فاز ۶ پاندمی افزود: طبق برآوردها طی دو سال، احتمالاً حدود ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر تا ۲۴ میلیون در کشورمان به این نوع آنفلوآنزا مبتلا می شوند که از این تعداد ۵۲۵ هزار تا یک میلیون و ۲۲۵ هزار نفر نیاز به بستری دارند و برآورد می شود حدود ۱۰۵ هزار تا ۲۴۵ هزار نفر جان خود را از دست بدهند.

آنفلوآنزای خوکی از حوالی نوروز در قاره آمریکای شمالی و مرکزی و سپس به تدریج در دیگر نقاط جهان گسترش یافت و در حال حاضر در فاز ۶ پاندمی این آنفلوآنزا به سر می بریم.

پاییز امسال از لحاظ آنفلوآنزای خوکی بسیار هولناک خواهد بود و احتمال دارد در آینده با افزایش تعداد بیماران مبتلا به این نوع آنفلوآنزا در کشور مواجه شویم. این امر گریز ناپذیر است به طوری که سرعت گسترش جغرافیایی این بیماری چهار برابر پاندمی سال ۱۹۱۷ برآورد می شود.

قدرت انتقال آنفلوآنزای خوکی ۲ تا ۳ برابر آنفلوآنزای فصلی است. رییس مرکز مدیریت بیماریهای واگیردار وزارت بهداشت می گوید: دلیلی ندارد برای وقوع پاندمی منتظر زمستان باشیم. در مجموع دیرترین زمان بروز پاندمی در پاییز خواهد بود اما در زمان پاندمی این بیماری حدود ۹۸ درصد افراد بیمار خدمات بهداشتی درمانی را از خارج از بیمارستانها دریافت خواهند کرد و پیش بینی می شود حدود ۵ درصد مبتلایان نیاز به بستری داشته باشند. همچنین حدود یک تا دو درصد کل افراد مبتلا فوت خواهند کرد و این در حالی است که این عدد بسته به شدت بیماری و

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

ارائه خدمات متغیر خواهد بود.

رییس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیردار وزارت بهداشت، شایع‌ترین عارضه آنفلوآنزای خوکی را ذات الریه عنوان کرد و گفت: به این منظور موارد ذات الریه را در تمام بیمارستان‌های کشور بررسی می‌کنیم. از طرف دیگر مواردی که به علت آنفلوآنزای خوکی جان خود را از دست داده‌اند بیشتر با تابلوی نارسایی شدید تنفسی و نارسایی کلیوی و شوک جان خود را از دست داده‌اند. همچنین اکثریت موارد شدید این بیماری در گروه‌های خاص از جمله افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای بوده است.

دکتر گویا با بیان اینکه پاندمی موج‌های مختلفی دارد و حداقل دو سال گرفتار خواهیم بود، ادامه داد: طی دو سال بروز پاندمی، موج‌های مختلف آن بروز می‌کند و هر موج ۶ تا ۸ هفته طول می‌کشد و سپس فروکش می‌کند.

شدت هر کدام از این موج‌ها متغیر است اما انتظار می‌رود شدت بیماری و همچنین تعداد مبتلایان در سال اول پاندمی بیشتر از سال دوم باشد. وی با بیان اینکه در فاز شش پاندمی جهانی آنفلوآنزای خوکی انتقال پایدار انسان به انسان، مداوم و افزایشی است، ادامه داد: در این فاز عملیات مهار دیگر بی‌فایده است. در این فاز اقدامات موثر توسط نظام سلامت همه کشورها، کاهش موارد ابتلا، کاهش موارد شدید، کاهش موارد بستری، کاهش موارد نیاز به خدمات ویژه و در نهایت کاهش مرگ و میر است چرا که مهار در زمانی موثر است که بیماری کانون مشخصی داشته باشد.

دکتر گویا با بیان اینکه داروی ضد ویروسی کافی برای آنفلوآنزای خوکی در اختیار داریم، گفت: تاکنون واکسنی که مجوز گرفته باشد، برای این ویروس تهیه نشده است. از طرف دیگر سازمان بهداشت جهانی معتقد است که این ویروس در شرایط فعلی نیازی به واکسیناسیون در سطح وسیع ندارد اما شاید لازم باشد برای گروه‌های خاصی از مردم و همچنین پرسنل بهداشتی درمانی پیش‌بینی‌های لازم صورت گیرد.

۱۲- اقدامات ملی و بین‌المللی برای مقابله با آنفلوآنزای خوکی

کشورها و سازمان‌های ملی و بین‌المللی به ویژه در زمینه بهداشت در ماه‌های اخیر و پس از شیوع بیماری آنفلوآنزای خوکی تلاش‌های بسیار زیادی برای مقابله با این بیماری به صورت پیشگیری افراد سالم و درمان افراد مبتلا به این بیماری انجام داده‌اند.

در برخی از کشورها مدارس، موزه‌ها و کتابخانه‌ها بسته شده‌اند و به مردم توصیه شده است با یکدیگر دست ندهند و ظروف خود را مشترکاً استفاده نکنند.

در برخی دیگر از کشورها کلیه رویدادهای سفر نیز معلق شده است. اقدامات قرنطینه داوطلبانه نیز در نقاطی از دنیا صورت گرفته است.

در همین راستا سازمان بهداشت جهانی نیز به عنوان مهم‌ترین سازمان بین‌المللی در زمینه بهداشت و سلامت تدابیری اندیشیده است.

اعلام به موقع هشدارها در مورد همه‌گیری این بیماری از وظایف این سازمان است. کارشناسان و دانشمندی که

جزوه آموزش همگانی درباره آنفلوآنزای خوکی

ماه ژوئن در وین گردهم آمدند، تصمیم گرفتند که آنفلوآنزای خوکی را پاندمی یا بیماری مسری جهانی بخوانند . سازمان بهداشت جهانی برای اولین بار در چهل سال اخیر بیماری آنفلوآنزا را به عنوان پاندمی معرفی کرده و زنگ خطر همگیر شدن این بیماری را به صدا درآورده است. آنفلوآنزا با شروع فصل سرما فراگیرتر می‌شود. این اقدامات می‌تواند دولت‌ها را با هدف محدود کردن گسترش آنفلوآنزای خوکی، به اعمال محدودیت‌هایی در زمینه تجارت، سفر و سایر زمینه‌ها رهنمون سازد.

۱۳- اقدامات ایران برای مقابله با آنفلوآنزای خوکی

علاوه بر برگزاری سمینارهای مختلف برای بررسی جنبه‌های خطرناک این بیماری در داخل کشور، شرکت در جلسه اضطراری وزیران بهداشت کشورهای مدیترانه شرقی با هدف تصمیم‌گیری درباره برگزاری حج عمره و تمتع در قاهره یکی دیگر از اقدامات ایران در این زمینه است.

در حال حاضر پنج شرکت از کشورهای فرانسه، انگلستان، آمریکا، سوئیس و آلمان در زمینه تولید این واکسن فعالیت می‌کنند و از این بین، سه شرکت با ادعای دستیابی به فن‌آوری تولید آن و کسب مجوز اولیه از سازمان بهداشت جهانی در حال مذاکره برای ثبت در کشورها هستند اما هنوز از میزان اثربخشی و عوارض کاهش این واکسن‌ها اطلاع دقیقی در دست نیست.

با وجود دانش فنی تولید واکسن آنفلوآنزای نوع آ در کشور، تنها مشکل موجود در این راه را عدم دسترسی به مقادیر کافی است. طرح تولید این واکسن در ایران به صورت پروژه‌ای مشترک و ملی با سازمان بهداشت جهانی ادامه دارد که در حال حاضر در مرحله مذاکره برای این پروژه مشترک هستند و پس از قدری پیشرفت در زمینه تولید واکسن آنفلوآنزای فصلی، می‌توان در خصوص آنفلوآنزای نوع آ (H1N1) هم قدم‌های خوبی برداشت.

دکتر لنکرانی وزیر بهداشت ایران با اشاره به وجود مقادیر کافی داروی مورد نیاز آنفلوآنزای نوع آ (H1N1) اسلتامیویر(تامیفلو) (در کشور گفت: برخی از کشورها از این داروها برای پیشگیری از این بیماری استفاده کرده‌اند و هم‌اکنون با بحران مقاومت به دارو مواجه شده‌اند، از این رو تاکید ما بر مصرف دارو تحت پروتکل درمانی است، البته داروی رده سومی به نام (رلنزا) هم به مقادیر مورد نیاز سفارش داده شده است.

وی، با بیان این که ایران از معدود کشورهایی است که ماده اولیه داروی موثر بر آنفلوآنزای نوع آ را در داخل تولید می‌کند، گفت: هزینه تمام شده این دارو یک سوم نوع وارداتی آن است. البته اقدامات دیگری از قبیل آماده‌سازی سیستم بهداشتی - درمانی تخت‌های مراقبت ویژه و اتاق‌های ایزوله نیز برای بیماران احتمالی آنفلوآنزای نوع آ در کشور در نظر گرفته شده است .